

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 7ης Αυγούστου 2008

σχετικά με πρόταση οδηγίας για την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ και της οδηγίας 2002/47/ΕΚ
(CON/2008/37)

(2008/C 216/01)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 22 Μαΐου 2008 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων και της οδηγίας 2002/47/ΕΚ για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, όσον αφορά τα συνδεδεμένα συστήματα και τις πιστωτικές απαιτήσεις ⁽¹⁾ (εφεξής «προτεινόμενη οδηγία»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 105 παράγραφος 4 πρώτη περίπτωση της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Το διοικητικό συμβούλιο εξέδωσε την παρούσα γνώμη σύμφωνα με την πρώτη πρόταση του άρθρου 17.5 του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Τροποποιήσεις της οδηγίας 98/26/ΕΚ

1. Διακανονισμός κατά τις νυκτερινές ώρες

Η ΕΚΤ υποστηρίζει την υπαγωγή και των υπηρεσιών νυκτερινού διακανονισμού στις προστατευτικές διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 98/26/ΕΚ ⁽²⁾. Αυτό καθίσταται αναγκαίο λόγω της διαρκώς αυξανόμενης χρήσης της συγκεκριμένης διαδικασίας από τα συστήματα ενόψει της διευκόλυνσης του διακανονισμού των μαζικών συναλλαγών και των συναλλαγών ιδιωτών.

2. Προστασία των ασφαλειών από τα αποτελέσματα της αφερεγγυότητας

2.1. Η ΕΚΤ προτείνει την περαιτέρω τροποποίηση του άρθρου 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 98/26/ΕΚ για τους ακόλουθους λόγους. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1, τα δικαιώματα της ΕΚΤ και των κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών επί της ασφάλειας που τους έχει παρασχεθεί δεν θίγονται από διαδικασία αφερεγγυότητας που έχει κινηθεί κατά του ασφαλειοδότη συμμετέχοντος ή αντισυμβαλλομένου. Η εν λόγω ασφάλεια είναι δυνατόν να ρευστοποιηθεί προς ικανοποίηση αυτών των δικαιωμάτων. Μια ερμηνευτική προσέγγιση του άρθρου 9 παράγραφος 1, η οποία θα περιόριζε την προστασία της ασφάλειας που παρέχεται

⁽¹⁾ COM(2008) 213 τελικό.

⁽²⁾ Οδηγία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων (ΕΕ L 166 της 11.6.1998, σ. 45).

στο πλαίσιο των πράξεων των κεντρικών τραπεζών, συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγών έκτακτης ανάγκης, μόνο σε σχέση με τα αποτελέσματα διαδικασίας αφερεγγυότητας κινούμενης κατά του ασφαλειοδότη συμμετέχοντος ή αντισυμβαλλομένου της κεντρικής τράπεζας, θα δημιουργούσε ασάφεια. Κατά την αξιολόγηση της προστασίας της ασφάλειας που παρέχεται στις κεντρικές τράπεζες για τις πιστωτικές τους πράξεις βάσει της οδηγίας 98/26/ΕΚ δημιουργείται αβεβαιότητα ως προς το κατά πόσο η παρεχόμενη αυτή προστασία καλύπτει και την ασφάλεια που παρέχουν τρίτοι, οι οποίοι δεν είναι συμμετέχοντες σε σύστημα που τελεί υπό τη διαχείριση κεντρικής τράπεζας ή αντισυμβαλλόμενοι κεντρικής τράπεζας.

- 2.2. Επί του παρόντος φαίνεται ότι ενώ ορισμένα κράτη μέλη έχουν ενσωματώσει το άρθρο 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 98/26/ΕΚ κατά τρόπο που δεν προστατεύει την ασφάλεια που παρέχουν σε κεντρική τράπεζα τρίτοι, οι οποίοι δεν είναι συμμετέχοντες ή αντισυμβαλλόμενοι της κεντρικής τράπεζας, τα περισσότερα κράτη μέλη το έχουν ενσωματώσει κατά τρόπο που προστατεύει ρητώς την ασφάλεια που παρέχουν τα εν λόγω τρίτα πρόσωπα. Εξάλλου, ορισμένα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει στο εθνικό τους δίκαιο κατά γράμμα τη συγκεκριμένη διάταξη, με αποτέλεσμα το ζήτημα της προστασίας της ασφάλειας που τρίτοι παρέχουν σε κεντρικές τράπεζες να επιδέχεται διάφορες ερμηνείες στις εν λόγω έννομες τάξεις.
 - 2.3. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η αποσαφήνιση της διατύπωσης του άρθρου 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 98/26/ΕΚ θα καθιστούσε δυνατή την ομοιόμορφη προστασία της ασφάλειας που παρέχουν σε κεντρικές τράπεζες τρίτοι, όπως, μεταξύ άλλων, τυχόν συνδεδεμένες επιχειρήσεις των συμμετεχόντων σε σύστημα που τελεί υπό τη διαχείριση κεντρικής τράπεζας ή αντισυμβαλλομένων κεντρικής τράπεζας. Με τον τρόπο αυτόν θα υπήρχε ασφάλεια δικαίου όσον αφορά την εξασφάλιση των πιστώσεων των κεντρικών τραπεζών και, ειδικότερα, θα διασφαλιζόταν η προστασία των σύγχρονων υπηρεσιών ενοποίησης ρευστότητας, για παράδειγμα στο πλαίσιο του TARGET2, έναντι της αφερεγγυότητας οποιουδήποτε τρίτου παρέχει ασφάλεια σε κεντρική τράπεζα για λογαριασμό συμμετέχοντος σε σύστημα κεντρικής τράπεζας. Η μεταρρύθμιση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική όσον αφορά τις πράξεις χορήγησης ρευστότητας που ενεργούν οι κεντρικές τράπεζες σε περιόδους οικονομικής δυσπραγίας, στη διάρκεια των οποίων είναι αναμενόμενο ότι τη ρευστότητα που χορηγείται σε ορισμένο αντισυμβαλλόμενο ενδέχεται να εξασφαλίζει ένας τρίτος για λογαριασμό του.
3. Συμμετοχή σε σύστημα
 - 3.1. Το άρθρο 2 στοιχείο στ) της οδηγίας 98/26/ΕΚ επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεωρούν συμμετέχοντα έναν έμμεσο συμμετέχοντα, εφόσον αυτό δικαιολογείται λόγω συστημικού κινδύνου και υπό την προϋπόθεση ότι ο έμμεσος συμμετέχων είναι γνωστός στο σύστημα. Το να είναι ο έμμεσος συμμετέχων γνωστός στο σύστημα συνιστά προϋπόθεση με πρακτική χρησιμότητα, καθώς, σε διαφορετική περίπτωση, το σύστημα δεν θα μπορούσε να εξακριβώσει ποιοι έμμεσοι συμμετέχοντες εμπίπτουν στο πεδίο της προστασίας που παρέχεται σε αυτό. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, να περιληφθεί στον ορισμό του έμμεσου συμμετέχοντος διάταξη που να ορίζει ότι οι έμμεσοι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι γνωστοί στο διαχειριστή του συστήματος. Αυτό θα διευκολύνει και το διαχειριστή του συστήματος στην εκπλήρωση της υποχρέωσης που υπέχει βάσει του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 10 να γνωστοποιεί στο κράτος μέλος, του οποίου το δίκαιο είναι εφαρμοστέο, τους συμμετέχοντες στο οικείο σύστημα, συμπεριλαμβανομένων τυχόν έμμεσων συμμετεχόντων, καθώς και κάθε αλλαγή τους.
 - 3.2. Προς άρση οποιασδήποτε αμφιβολίας, οι ορισμοί του συμμετέχοντος και του έμμεσου συμμετέχοντος θα πρέπει να τροποποιηθούν, προκειμένου να καταστεί σαφές ότι οι εν λόγω έννοιες ορίζονται κατά τρόπο εξαντλητικό, καταλαμβάνοντας αποκλειστικά τα συγκεκριμένα είδη φορέων που απαριθμούνται στους αντίστοιχους ορισμούς. Τυχόν διαφοροποιήσεις στην εφαρμογή τους θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την προστασία που παρέχει η οδηγία 98/26/ΕΚ στα συστήματα που λειτουργούν διασυνοριακά.
 - 3.3. Επίσης, ο όρος «σύστημα» που εμπεριέχεται στους ορισμούς των εννοιών «συμμετέχων» και «έμμεσος συμμετέχων» θα πρέπει να αντικατασταθεί, όπου κρίνεται σκόπιμο, από τον νεοεισαχθέντα όρο «διαχειριστής συστήματος», καθώς τα συστήματα δεν έχουν συνήθως νομική προσωπικότητα και, ως εκ τούτου, ο διαχειριστής του συστήματος είναι εκείνος που ενεργεί ως συμμετέχων σε ένα άλλο σύστημα, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτόν τη διασυστημική συμμετοχή.
 4. Ο ορισμός της έννοιας «σύστημα»
 - 4.1. Ο ορισμός της έννοιας «σύστημα» στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 98/26/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί. Ο όρος «σύστημα» θα πρέπει να αντανακλά επαρκώς όλο το φάσμα των υφιστάμενων ρυθμίσεων, ώστε η προστασία που παρέχει η οδηγία 98/26/ΕΚ να καλύπτει το ευρύτερο δυνατό φάσμα συστημάτων και, ως εκ τούτου, ο συστημικός κίνδυνος να ελαχιστοποιείται. Συγκεκριμένα, η τρέχουσα διατύπωση του ορισμού στο άρθρο 2 στοιχείο α) πρώτη και δεύτερη περίπτωση δεν αποδίδει με ακρίβεια τον τρόπο με τον οποίο έχουν

ουσταθεί τα περισσότερα συστήματα. Οι ρυθμίσεις βάσει των οποίων δημιουργούνται τα περισσότερα συστήματα δεν συνίστανται απλά σε σύμβαση μεταξύ των συμμετεχόντων, αλλά σε ένα σύνολο κανόνων και κανονισμών που αφορούν τη λειτουργία τους και θεσπίζονται από το διαχειριστή του εκάστοτε συστήματος ή με νομικές πράξεις. Όσον αφορά τους συμμετέχοντες, αυτοί καλούνται να προσχωρήσουν στους εν λόγω κανόνες. Από την τρέχουσα διατύπωση του άρθρου 2 στοιχείο α) συνάγεται ότι τα συστήματα που βασίζονται σε πολυμερείς συμβατικές ρυθμίσεις δεν αποτελούν τον κανόνα, αλλά την εξαίρεση. Ο διαχειριστής συστήματος, π.χ. ένα κεντρικό αποθετήριο αξιών, ένα χρηματιστήριο αξιών ή μια κεντρική τράπεζα, συστήνει κατά γενικό κανόνα το σύστημα μονομερώς. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, το άρθρο 2 στοιχείο α) θα πρέπει να είναι διατυπωμένο κατά τρόπο τέτοιο, που να επιτρέπει τη σύσταση ορισμένης τυπικής ρύθμισης είτε βάσει σύμβασης, είτε βάσει τυποποιημένων όρων συναλλαγών είτε διά της νομοθετικής οδού, π.χ. με νόμο ή εκτελεστικό κανονισμό. Συνεπώς, ο ορισμός του συστήματος θα πρέπει να αναφέρεται σε τυπική ρύθμιση που «περιλαμβάνει» τρεις ή περισσότερους συμμετέχοντες και όχι «μεταξύ» τριών ή περισσότερων συμμετεχόντων⁽¹⁾ η εν λόγω τροποποίηση καθιστά αναγκαία και την τροποποίηση της δεύτερης περίπτωσης του άρθρου 2 στοιχείο α).

- 4.2. Η τρέχουσα διατύπωση του ορισμού της έννοιας «σύστημα» δεν καθιστά σαφές εάν τα συστήματα συμψηφισμού, όπως οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι ή τα γραφεία συμψηφισμού, προστατεύονται έναντι του συστημικού κινδύνου με βάση την οδηγία 98/26/EK. Παρόλο που, προς άρση της όποιας αβεβαιότητας, ορισμένα κράτη μέλη έχουν ανακοινώσει στην Επιτροπή συστήματα συμψηφισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 στοιχείο α) τρίτη περίπτωση, οι λέξεις «το συμψηφισμό ή» θα πρέπει να παρεμβληθούν πριν από τις λέξεις «την εκτέλεση των εντολών μεταβίβασης» στο άρθρο 2 στοιχείο α) πρώτη περίπτωση, προκειμένου τέτοιου είδους φορείς να μπορούν σαφώς να θεωρηθούν συστήματα αυτά καθ' εαυτά.
- 4.3. Επιπροσθέτως, η έννοια του όρου «σύστημα» θα πρέπει να αποδίδεται με έναν ευέλικτο ορισμό, προκειμένου να καλύπτει κάθε μελλοντική εξέλιξη στην οργάνωση των συστημάτων. Συγκεκριμένα, ο ορισμός θα πρέπει να είναι αρκούντως ευρύς, ώστε να καλύπτει κάθε μελλοντικό σύστημα που ενδέχεται να δημιουργηθεί από το Ευρωσύστημα ή να χαρακτηριστεί ως τέτοιο από την ΕΚΤ κατόπιν θέσπισής του με νομική της πράξη που δεσμεύει τους συμμετέχοντες βάσει ρύθμισης συνομολογούμενης με την ΕΚΤ και διεπόμενης από το δικαίωμα κράτους μέλους. Σε κάθε περίπτωση, ένα σύστημα που θεσπίζεται με νομική πράξη της ΕΚΤ θα πρέπει επίσης να εμπίπτει στην έννοια του όρου «σύστημα» του άρθρου 2 στοιχείο α) της οδηγίας 98/26/EK.

5. Χρονικό σημείο εισόδου, ανέκκλητο εντολών και διαλειτουργικά συστήματα

- 5.1. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η έννοια του «χρονικού σημείου εισόδου» στο σύστημα για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 98/26/EK χρήζει διευκρίνισης. Συγκεκριμένα, το άρθρο 3 παράγραφος 3 ορίζει ότι ο χρόνος εισαγωγής μιας εντολής μεταβίβασης στο σύστημα καθορίζεται με ακρίβεια από τους κανόνες του συστήματος. Το χρονικό σημείο εισόδου δεν καθορίζεται και, ως εκ τούτου, διαφέρει από σύστημα σε σύστημα, τόσο ως προς τον ορισμό του όσο και ως προς το χρονικό σημείο αυτό καθ' εαυτό. Στην περίπτωση που το εθνικό δικαίωμα διέπει το σύστημα καθορίζει το χρονικό σημείο εισόδου, οι κανόνες του συστήματος πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις σχετικές διατάξεις. Το εθνικό δικαίωμα θα πρέπει, ωστόσο, να παρέχει επαρκή ευελιξία στους κανόνες του συστήματος όσον αφορά το χρονικό σημείο εισόδου, ώστε αυτό να μπορεί να προσαρμόζεται με βάση την ειδικότερη φύση των εργασιών του συγκεκριμένου συστήματος και την προστασία των πολυσύνθετων διαδικασιών διακανονισμού/βελτιστοποίησης. Εξάλλου, στην περίπτωση των διαλειτουργικών συστημάτων είναι σημαντικό, οι κανόνες όλων των εμπλεκόμενων συστημάτων να μπορούν να καθορίζουν με επαρκή ευελιξία το χρονικό σημείο εισόδου, προκειμένου να προστατεύεται ο διασυστημικός διακανονισμός και, κατ' επέκταση, να διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα. Η ΕΚΤ συστήνει, επομένως, την αποσαφήνιση του άρθρου 3 παράγραφος 4, προκειμένου να αρθεί η όποια αμφιβολία σχετικά με το γεγονός ότι τα συστήματα έχουν, πράγματι, ως ένα βαθμό, τη διακριτική ευχέρεια να καθορίζουν το κατάλληλο χρονικό σημείο εισόδου, χωρίς να περιορίζονται ως προς αυτό από το εθνικό δικαίωμα που μπορεί να είναι αυστηρό και να τροποποιείται με βραδυκίνητες διαδικασίες. Παρόμοιοι λόγοι ισχύουν και ως προς την έννοια του ανέκκλητου για τους σκοπούς του άρθρου 5 της οδηγίας 98/26/EK.
- 5.2. Η ΕΚΤ υποστηρίζει τις τροποποιήσεις που αφορούν στα διαλειτουργικά συστήματα, δεδομένου ότι μετά την έκδοση της οδηγίας 98/26/EK έχει αυξηθεί σημαντικά τόσο ο αριθμός των εν λόγω συστημάτων όσο και η σημασία τους. Ειδικότερα, ορισμένα συστήματα έχουν δημιουργήσει μεταξύ τους συνδέσεις, ακόμη και έμμεσες, και έχουν πρόσβαση σε άλλα συστήματα ως συμμετέχοντες ή μέσω άλλων διασυνδέσεων. Ωστόσο, στον ορισμό των «διαλειτουργικών συστημάτων» η ΕΚΤ προτείνει την αντικατάσταση του όρου «σύστημα» από τον όρο «ρυθμίσεις» μεταξύ δύο ή περισσότερων συστημάτων, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη όλα τα πιθανά είδη συνδέσεων και, παράλληλα, να μη δημιουργείται η εντύπωση ότι δημιουργείται νέα κατηγορία συστημάτων. Συγκεκριμένο παράδειγμα αποτελεί η υποδομή πληρωμών TARGET2⁽¹⁾ του Ευρωσυστήματος, η οποία συνίσταται σε ένα σύνολο νομικών ανεξάρτητων συστημάτων πληρωμών που συνδέονται μεταξύ τους με μια ενιαία τεχνική πλατφόρμα βάσει των διατάξεων κατευθυντήριας γραμμής της ΕΚΤ. Εξάλλου, περισσότερα από εξήντα άλλα συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων χωρών που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ, είναι συνδεδεμένα με το TARGET2 είτε ως συμμετέχοντες είτε μέσω της διασύνδεσης επικοινωνικού συστήματος βάσει διμερών ρυθμίσεων.

(¹) Κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2007/2 της 26ης Απριλίου 2007, σχετικά με το διευρωπαϊκό αυτοματοποιημένο σύστημα ταχείας μεταφοράς κεφαλαίων και διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (TARGET2) (EE L 237 της 8.9.2007, σ. 1).

6. Ανακοίνωση των διαχειριστών συστημάτων και επίβλεψη

Αν και η ΕΚΤ επικροτεί τον ορισμό του διαχειριστή συστήματος στο νέο άρθρο 2 στοιχείο ιε), θεωρεί ότι ο εν λόγω ορισμός χρήζει ελάσσονος τροποποίησης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι καλύπτει και συστήματα αποτελούμενα από περισσότερους συμμετέχοντες χωρίς την ύπαρξη μοναδικού διαχειριστή συστήματος. Για τον ίδιο λόγο, και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 3 παράγραφος 1 της οδηγίας χρήζει ελάσσονος τροποποίησης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το βάρος της απόδειξης όσον αφορά τη γνώση περί της αφερεγγυότητας φέρει ο οικείος διαχειριστής συστήματος. Εξάλλου, η ΕΚΤ συμφωνεί και με την πρόταση τροποποίησης του άρθρου 10 της οδηγίας 98/26/EK, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη, εκτός του ότι θα ανακοινώνουν τα συστήματα στην Επιτροπή, θα αναφέρουν και το διαχειριστή των εν λόγω συστημάτων. Ωστόσο, με βάση και την πρόταση που διατύπωσε η ΕΚΤ πιο πάνω στην παράγραφο 4.3, όπου αναφέρεται ότι ο ορισμός της έννοιας «σύστημα» θα πρέπει να περιλαμβάνει και συστήματα θεσιζόμενα με νομική πράξη της ΕΚΤ, το πρώτο εδάφιο του άρθρου 10 θα πρέπει να τροποποιηθεί, έτσι ώστε τα κράτη μέλη ή η ΕΚΤ, κατά περίπτωση, να μπορούν να ανακοινώνουν συστήματα και διαχειριστές συστημάτων στην Επιτροπή. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο του άρθρου 10, τα οποία η πρόταση της Επιτροπής παραλείπει, θα πρέπει να επανεισαχθούν. Επιπροσθέτως, το τρίτο εδάφιο του άρθρου 10, στο οποίο αναγνωρίζεται η εξουσία των αρμόδιων εθνικών αρχών να εγκρίνουν και να εποπτεύουν τα συστήματα, θα πρέπει να ορίζει ότι δεν θα πρέπει να θίγεται η αρμοδιότητα των κεντρικών τραπεζών όσον αφορά την επίβλεψη που ασκούν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους στον τομέα της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

7. Τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος ως συμμετέχοντες σε συστήματα

Από τον ορισμό του πιστωτικού ιδρύματος στο τροποποιημένο άρθρο 2 στοιχείο β) της οδηγίας 98/26/EK, ο οποίος παραπέμπει στον ορισμό της οδηγίας 2006/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (αναδιτύπωση) ⁽¹⁾, συνάγεται ότι τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος μπορούν να είναι συμμετέχοντες σε συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοια κατά τις διατάξεις της οδηγίας 98/26/EK, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω ιδρύματα υπόκεινται σε ρυθμιστικό πλαίσιο ως πιστωτικά ιδρύματα. Η ΕΚΤ θεωρεί θετική την εν λόγω νομοθετική τροποποίηση, η οποία θα ενισχύσει τη σταθερότητα των συστημάτων. Τυχόν μεταβολή του καθεστώτος των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος ως πιστωτικών ιδρυμάτων θα απαιτούσε περαιτέρω αναθεώρηση της οδηγίας 98/26/EK.

8. Σύγκρουση νόμων

Είναι σημαντικό για την αποτελεσματική και ασφαλή διασυνοριακή διακράτηση και μεταβίβαση χρηματοπιστωτικών μέσων να υπάρχει ένας σαφής και απλός κανόνας σύγκρουσης νόμων, ο οποίος να καταλαμβάνει όλες τις πτυχές των τίτλων σε λογιστική μορφή. Η ΕΚΤ συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι οι υφιστάμενοι κανόνες σύγκρουσης νόμων της οδηγίας 98/26/EK, της οδηγίας 2001/24/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 2001, για την εξυγίανση και την εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων ⁽²⁾ και της οδηγίας 2002/47/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2002, για τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας ⁽³⁾ έχουν ενισχύσει την ασφάλεια δικαίου σε ό,τι αφορά τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου. Η ΕΚΤ λαμβάνει επίσης υπόψη τις παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή στο έγγραφο της με τίτλο «Conflict of laws: modernisation of the PRIMA-rule for intermediated securities» (Σύγκρουση νόμων: εκσυγχρονισμός του κανόνα του τόπου του σχετικού διαμεσολαβητή για τίτλους που κατέχονται από διαμεσολαβητές), σύμφωνα με τις οποίες η πρακτική εφαρμογή ενός ενιαίου καθεστώτος σύγκρουσης νόμων για το διασυνοριακό διακανονισμό και το συμψηφισμό αξιογράφων στην Κοινότητα εξακολουθεί να φέρνει στην επιφάνεια διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά στην ερμηνεία του «τόπου τήρησης του λογαριασμού». Επομένως, το κοινοτικό καθεστώς ακόμη δεν προσφέρει το υψηλότερο δυνατό επίπεδο προβλεψιμότητας και βεβαιότητας ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο.

Κατόπιν αυτών, η ΕΚΤ παρακολουθεί με μεγάλο ενδιαφέρον την πρωτοβουλία της Επιτροπής για την περαιτέρω αποσαφήνιση του υφιστάμενου κοινοτικού καθεστώτος. Λαμβανομένης υπόψη της περιπλοκότητας του ζητήματος, η ΕΚΤ θεωρεί ότι μια τέτοιου είδους γενική αναθεώρηση δεν θα πρέπει να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της προτεινόμενης οδηγίας.

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2002/47/EK

9. Πιστωτικές απαιτήσεις

9.1. Η ΕΚΤ επικροτεί σθεναρά τις προτεινόμενες τροποποιήσεις της οδηγίας 2002/47/EK, στο μέτρο που στοχεύουν στη διευκόλυνση της χρήσης των πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας από τις κεντρικές τράπεζες. Οι εν λόγω αλλαγές καθιστούν ασφαλέστερη τη νομική θέση των κεντρικών τραπεζών στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά τη λήψη πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας, δεδομένου ότι, κατά τα λοιπά, οι κανόνες

⁽¹⁾ EEL 177 της 30.6.2006, σ. 1.

⁽²⁾ EEL 125 της 5.5.2001, σ. 15.

⁽³⁾ EEL 168 της 27.6.2002, σ. 43.

που διέπουν τις πιστωτικές απαιτήσεις στις διάφορες έννομες τάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι εναρμονισμένοι. Η δυνατότητα χρήσης των πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας στις πράξεις που διενεργούν οι κεντρικές τράπεζες είναι ιδιαίτερα σημαντική για τα πιστωτικά ιδρύματα της ζώνης του ευρώ, τα οποία εμφανίζουν μεγάλα ποσά πιστωτικών απαιτήσεων στις λογιστικές τους καταστάσεις. Θα είχε πρωταρχική σημασία να μπορεί το Ευρωσύστημα να χρησιμοποιεί πιστωτικές απαιτήσεις ως ασφάλεια βάσει του καθεστώτος που θεσπίζει η οδηγία 2002/47/EK, διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο μία άτυπη και αποτελεσματική λειτουργική επεξεργασία ενός περιουσιακού στοιχείου αυτού του είδους, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, ακόμη και σε επίπεδο διασυνοριακών συνεργασιών. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ συνηγορεί εν προκειμένω υπέρ της υιοθέτησης του κειμένου, όπως αυτό προτείνεται από την Επιτροπή, χωρίς να παρέχεται στα κράτη μέλη δικαίωμα επιλογής ως προς την εφαρμογή, καθώς κάτι τέτοιο θα υπονόμει το κύρος και τη νομική σαφήνεια της υπό εξέταση ασφαλειοληψίας.

- 9.2. Οι προτεινόμενες αλλαγές στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο α) της οδηγίας 2002/47/EK περιορίζουν το πεδίο εφαρμογής του στις πιστωτικές απαιτήσεις που είναι επιλέξιμες ως ασφάλεια για τις πιστωτικές πράξεις των κεντρικών τραπεζών. Αυτό αρκεί για τους σκοπούς της ΕΚΤ και του Ευρωσυστήματος. Ωστόσο, η προτεινόμενη τροποποίηση βγαίνει πέραν της χρήσης των πιστωτικών απαιτήσεων αποκλειστικά στις πράξεις των κεντρικών τραπεζών, καθιστώντας τους κανόνες της οδηγίας 2002/47/EK εφαρμοστέους σε κάθε πιστωτική απαίτηση που θα μπορούσε να είναι επιλέξιμη ως ασφάλεια στις πιστωτικές πράξεις των κεντρικών τραπεζών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ανακύπτει ένα ζήτημα διαφάνειας όσον αφορά το βαθμό στον οποίο η προτεινόμενη τροποποίηση θα επέτρεπε και σε ασφαλειολήπτες που δεν είναι κεντρικές τράπεζες να χρησιμοποιούν τις πιστωτικές απαιτήσεις που είναι επιλέξιμες ως ασφάλεια από τις κεντρικές τράπεζες. Πιο συγκεκριμένα, μπορεί να μην είναι εύκολα προσβάσιμα τα κριτήρια επιλεξιμότητας όλων των κεντρικών τραπεζών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την αποδοχή πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας, πράγμα που δεν θα διευκόλυνε έναν ασφαλειολήπτη που δεν είναι κεντρική τράπεζα να εξακριβώσει με αποτελεσματικό τρόπο εάν η πιστωτική απαίτηση που προτίθεται να χρησιμοποιήσει ως ασφάλεια είναι πράγματι επιλέξιμη. Εξάλλου, τα κριτήρια επιλεξιμότητας που χρησιμοποιούνται από το Ευρωσύστημα και από τις κεντρικές τράπεζες που βρίσκονται εκτός της ζώνης του ευρώ ενδέχεται να διαφέρουν, ενώ μπορεί και να μεταβάλλονται με την πάροδο του χρόνου. Συνεπώς, προς εμπέδωση της ασφάλειας δικαίου και εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, η ΕΚΤ συστήνει τη θέσπιση ενός απλού και ομοιόμορφου ορισμού για τις καλυπτόμενες από την οδηγία 2002/47/EK πιστωτικές απαιτήσεις, ο οποίος να μη συνδέει τις εν λόγω απαιτήσεις με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που χρησιμοποιούν οι κεντρικές τράπεζες. Ο ορισμός αυτός των πιστωτικών απαιτήσεων για τους σκοπούς του καθορισμού του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2002/47/EK θα πρέπει να είναι αρκετά ευρύς, ώστε να περιλαμβάνει και τις πιστωτικές απαιτήσεις που γίνονται αποδεκτές από το Ευρωσύστημα. Εάν δεν είναι δυνατόν να υιοθετηθεί ένας τέτοιος ομοιόμορφος ορισμός, είναι τουλάχιστον σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι πιστωτικές απαιτήσεις που παρέχονται ως ασφάλεια στο Ευρωσύστημα εμπίπτουν στο νέο ορισμό της οδηγίας 2002/47/EK.
- 9.3. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν αποσαφηνίζουν τους κανόνες σύγκρουσης νόμων που εφαρμόζονται στη διασυνοριακή χρήση των πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας. Η τρέχουσα διατύπωση του άρθρου 9 της οδηγίας 2002/47/EK σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο αναφέρεται μόνο στους τίτλους σε λογιστική μορφή και σαφώς δεν έχει εφαρμογή στις πιστωτικές απαιτήσεις. Για τους σκοπούς της διασυνοριακής χρήσης των πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας είναι εξαιρετικά σημαντικό να εναρμονιστούν οι εφαρμοστέοι κανόνες σύγκρουσης νόμων. Η χρήση των πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας ενδέχεται να εμπλέκει διάφορες έννομες τάξεις, π.χ. του οφειλέτη, του πιστωτή, της συμφωνίας, κ.λπ.. Στην περίπτωση αυτή και για λόγους ασφάλειας δικαίου τα συμβαλλόμενα μέρη πρέπει να γνωρίζουν επακριβώς ποιο δίκαιο έχει εφαρμογή για τους σκοπούς της έγκυρότητας της παροχής των πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας και της σειράς προτεραιότητάς τους. Επί του παρόντος οι κανόνες σύγκρουσης νόμων σχετικά με το αντιτάξιμο της εκχώρησης απαιτήσεων έναντι τρίτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι εναρμονισμένοι. Επικρατεί αβεβαιότητα ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο, ενώ οι συμβαλλόμενοι μπορεί να χρειάζεται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις περισσότερων ενόμων τάξεων, προκειμένου να εξασφαλίσουν κάποια βεβαιότητα ως προς την έγκυρη σύσταση της ασφάλειας που λαμβάνουν. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό αποτελεί σημαντικό εμπόδιο, η αποδοχή ομοιόμορφων κανόνων σύγκρουσης νόμων σχετικά με το αντιτάξιμο της εκχώρησης απαιτήσεων έναντι τρίτων θα διευκόλυνε σε μεγάλο βαθμό τη διασυνοριακή χρήση των πιστωτικών απαιτήσεων ως ασφάλειας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Καθώς στον κανονισμό «Ρώμη Ι»⁽¹⁾ δεν υπήρξε αλλαγή προς την κατεύθυνση αυτή, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να περιληφθούν σχετικοί κανόνες στην οδηγία 2002/47/EK. Η υιοθέτηση κοινών κανόνων για τη ρύθμιση του εν λόγω ζητήματος θα αποφέρει σημαντικά οφέλη.
- 9.4. Η ΕΚΤ διατυπώνει επίσης τις ακόλουθες προτάσεις νομοτεχνικής φύσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή του κειμένου της προτεινόμενης οδηγίας σε ό,τι αφορά την υπαγωγή των πιστωτικών απαιτήσεων στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/47/EK. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/47/EK δεν εμπίπτει μόνον η εκχώρηση, αλλά και η ενεχύραση πιστωτικών απαιτήσεων, το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) θα πρέπει να τροποποιηθεί με την προσθήκη αναφοράς στο πλήρες δικαίωμα επί της χρηματοοικονομικής ασφάλειας, ώστε να καθίσταται σαφές ότι ο όρος «συμφωνία εγγυοδοσίας με παροχή χρηματοοικονομικής ασφάλειας» καλύπτει και την ενεχύραση ή σύσταση βαρών επί πιστωτικών απαιτήσεων. Επίσης, στον ορισμό των χρηματοπιστωτικών μέσων του άρθρου 2 παράγραφος 1

(¹) COM(2005) 650 τελικό.

στοιχείο ε) θα πρέπει να προστεθεί αναφορά στις πιστωτικές απαιτήσεις. Τέλος, το άρθρο 3 θα πρέπει να τροποποιηθεί, προκειμένου, μεταξύ των προϋποθέσεων που σχετίζονται με την εγκυρότητα της συμφωνίας παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, πέρα από την καταχώριση και την ενημέρωση του οφειλέτη, να αναφέρεται και η «μεταβίβαση της κατοχής».

10. Συμψηφισμός (netting)

Στην προτεινόμενη οδηγία δεν προβλέπεται τροποποίηση των διατάξεων καμίας από τις οδηγίες 2002/47/EK ή 98/26/EK που αφορούν το συμψηφισμό σε περίπτωση αφερεγγυότητας. Είναι αλήθεια, ωστόσο, ότι η δυνατότητα εκκαθάρισης (close out) σε περίπτωση αφερεγγυότητας του αντισυμβαλλομένου είναι εξαιρετικά κρίσιμη για τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Το ζήτημα της εγκυρότητας του εκκαθαριστικού συμψηφισμού (close-out netting) δεν αφορά επομένως μόνο στις επιμέρους συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, αλλά σε όλα τα είδη των διαδικασιών που αποβλέπουν στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου και των ανοιγμάτων. Καθίσταται αναγκαία η επίτευξη περαιτέρω προόδου στη ρύθμιση του συμψηφισμού, όχι μόνο στο πλαίσιο της οδηγίας 2002/47/EK, αλλά και γενικότερα στο σύνολο του κοινοτικού κεκτημένου στο χρηματοπιστωτικό τομέα. Θα ωφελούσε, για παράδειγμα, η επίτευξη μεγαλύτερης συνοχής μεταξύ των ποικίλων ορισμών των εννοιών «netting» και «set-off» στις διάφορες νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την ίδια στιγμή, λόγω της συστημικής σημασίας της άσκησης δικαιωμάτων αυτόματης εκκαθάρισης (automatic close-out) έναντι συστημικά σημαντικών πιστωτικών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν σε διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές, καθίσταται αναγκαία μια ευρύτερη συζήτηση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την εφαρμογή των ρητρών εκκαθαριστικού συμψηφισμού στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όχι μόνο στο πλαίσιο των συμφωνιών παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, αλλά και στο πλαίσιο των αγορών εξωχρηματιστηριακών παραγώγων.

11. Προτάσεις διατύπωσης

Σε περίπτωση που οι ως άνω υποδείξεις πρόκειται να επηρεάσουν τη διατύπωση του κειμένου της προτεινόμενης οδηγίας, οι σχετικές προτάσεις διατύπωσης περιέχονται στο παράρτημα.

Φρανκφούρτη, 7 Αυγούστου 2008.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ
Jean-Claude TRICHET

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗΣ ⁽¹⁾

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽²⁾
<p>Τροποποίηση 1</p> <p>Άρθρο 1 της προτεινόμενης οδηγίας</p> <p>Τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ, άρθρο 2 στοιχείο α)</p>	
<p>Άρθρο 2</p> <p>Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:</p> <p>α) «σύστημα»: η τυπική συμφωνία:</p> <ul style="list-style-type: none"> — μεταξύ τριών ή περισσότερων συμμετεχόντων, στους οποίους δεν συναριθμείται ο τυχόν διακανονιστής, ο τυχόν κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, το τυχόν συμψηφιστικό γραφείο ή ο τυχόν εμέσως συμμετέχων, με κοινούς κανόνες και τυποποιημένες ρυθμίσεις για την εκτέλεση των εντολών μεταβίβασης μεταξύ των συμμετεχόντων, — η οποία διέπεται από το δικαίωμα του κράτους μέλους που επιλέγουν οι συμμετέχοντες· οι συμμετέχοντες μπορούν, ωστόσο, να επιλέξουν μόνον το δικαίωμα του κράτους μέλους στο οποίο ένας τουλάχιστον από αυτούς έχει την κεντρική διοίκηση και — η οποία, υπό την επιφύλαξη άλλων αυστηρότερων όρων γενικής εφαρμογής που προβλέπονται από το εθνικό δικαίωμα, ορίζεται ως σύστημα και ανακοινώνεται στην Επιτροπή από το κράτος μέλος το δικαίωμα του οποίου είναι εφαρμοστέο, εφόσον αυτό το κράτος μέλος κρίνει ικανοποιητικούς τους κανόνες του συστήματός. 	<p>Άρθρο 2</p> <p>Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:</p> <p>α) «σύστημα»: η τυπική συμφωνία ρύθμιση (*):</p> <ul style="list-style-type: none"> — μεταξύ τριών ή περισσότερων συμμετεχόντων, στους οποίους δεν συναριθμείται ο τυχόν διακανονιστής, ο τυχόν κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, το τυχόν συμψηφιστικό γραφείο ή ο τυχόν εμέσως συμμετέχων, με κοινούς κανόνες και τυποποιημένες ρυθμίσεις για την εκτέλεση των εντολών μεταβίβασης μεταξύ των συμμετεχόντων, μεταξύ τριών ή περισσότερων συμμετεχόντων, η οποία περιλαμβάνει τρεις ή περισσότερους συμμετέχοντες, στους οποίους δεν συναριθμείται ο τυχόν διακανονιστής, ο τυχόν κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, το τυχόν συμψηφιστικό γραφείο ή ο τυχόν εμέσως συμμετέχων, με κοινούς κανόνες και τυποποιημένες ρυθμίσεις για το συμψηφισμό ή την εκτέλεση των εντολών μεταβίβασης μεταξύ των συμμετεχόντων, — η οποία διέπεται από το δικαίωμα του κράτους μέλους που επιλέγουν οι συμμετέχοντες· οι συμμετέχοντες μπορούν, ωστόσο, να επιλέξουν μόνον το δικαίωμα του κράτους μέλους στο οποίο ένας τουλάχιστον από αυτούς έχει την κεντρική διοίκηση ή θεσπίζεται με νομική πράξη της ΕΚΤ που δεσμεύει τους συμμετέχοντες βάσει ρύθμισης συνομολογούμενης με την ΕΚΤ και διεπόμενης από το δικαίωμα κράτους μέλους και που επιλέγουν οι συμμετέχοντες· οι συμμετέχοντες μπορούν, ωστόσο, να επιλέξουν μόνον το δικαίωμα του κράτους μέλους στο οποίο ένας τουλάχιστον από αυτούς έχει την κεντρική διοίκηση ή θεσπίζεται με νομική πράξη της ΕΚΤ που δεσμεύει τους συμμετέχοντες βάσει ρύθμισης συνομολογούμενης με την ΕΚΤ και διεπόμενης από το δικαίωμα κράτους μέλους και — η οποία, υπό την επιφύλαξη άλλων αυστηρότερων όρων γενικής εφαρμογής που προβλέπονται από το εθνικό δικαίωμα, ορίζεται ως σύστημα και ανακοινώνεται στην Επιτροπή, είτε i) από το κράτος μέλος το δικαίωμα του οποίου είναι εφαρμοστέο, εφόσον αυτό το κράτος μέλος κρίνει ικανοποιητικούς τους κανόνες του συστήματός και υπό την επιφύλαξη άλλων αυστηρότερων όρων γενικής εφαρμογής που προβλέπονται από το εθνικό δικαίωμα, είτε ii) από την ΕΚΤ, ως σύστημα που θεσπίζεται με νομική της πράξη. υπό την επιφύλαξη άλλων αυστηρότερων όρων γενικής εφαρμογής που προβλέπονται από το εθνικό δικαίωμα, είτε i) από το κράτος μέλος το δικαίωμα του οποίου είναι εφαρμοστέο, εφόσον αυτό το κράτος μέλος κρίνει ικανοποιητικούς τους κανόνες του συστήματός και υπό την επιφύλαξη άλλων αυστηρότερων όρων γενικής εφαρμογής που προβλέπονται από το εθνικό δικαίωμα, είτε ii) από την ΕΚΤ, ως σύστημα που θεσπίζεται με νομική της πράξη.
<p><u>Αιτιολογική βάση</u> — Βλέπε παράγραφο 4 της γνώμης</p>	
<p>Τροποποίηση 2</p> <p>Άρθρο 1 της προτεινόμενης οδηγίας</p> <p>Τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ, άρθρο 2 στοιχεία στ) και ζ)</p>	
<p>Άρθρο 2</p> <p>στ) «συμμετέχων»: ίδρυμα, κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, διακανονιστής, συμψηφιστικό γραφείο ή σύστημα. [...]</p>	<p>Άρθρο 2</p> <p>στ) «συμμετέχων»: αποκλειστικά και μόνο ίδρυμα, κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, διακανονιστής, συμψηφιστικό γραφείο ή σύστημα διαχειριστής συστήματος. [...]</p>

⁽¹⁾ Οι προτάσεις διατύπωσης που περιέχονται στο παρόν παράρτημα βασίζονται στο κείμενο της προτεινόμενης οδηγίας, καθώς και στα κείμενα των οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2002/47/ΕΚ τα οποία, κατά την άποψη της ΕΚΤ, χρήζουν επίσης τροποποιήσεων. Οι συγκεκριμένες προτάσεις διατύπωσης περιορίζονται σε τροποποιήσεις που σκοπό έχουν να αντικατοπτρίσουν τις προτάσεις της ΕΚΤ στην παρούσα γνώμη, να πρέπει δε να ισχύουν *mutatis mutandis* και ως προς τις άλλες κοινοτικές οδηγίες που τροποποιούνται με την προτεινόμενη οδηγία, εφόσον συντρέχει περίπτωση.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽²⁾
ζ) «έμμεσος συμμετέχων»: ίδρυμα, κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, διακανονιστής, συμψηφιστικό γραφείο ή σύστημα που έχει συμβατική σχέση με ίδρυμα που συμμετέχει σε σύστημα το οποίο εκτελεί εντολές μεταβίβασης, γεγονός που επιτρέπει στον έμμεσο συμμετέχοντα να δίδει εντολές μεταβίβασης μέσω του συστήματος·	ζ) «έμμεσος συμμετέχων»: αποκλειστικά και μόνο ίδρυμα, κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, διακανονιστής, συμψηφιστικό γραφείο ή σύστημα διαχειριστής συστήματος που έχει συμβατική σχέση με ίδρυμα που συμμετέχει σε σύστημα το οποίο εκτελεί εντολές μεταβίβασης, γεγονός που επιτρέπει στον έμμεσο συμμετέχοντα να δίδει εντολές μεταβίβασης μέσω του συστήματος, υπό την προϋπόθεση, ωστόσο, ότι ο έμμεσος συμμετέχων είναι γνωστός στο διαχειριστή του συστήματος·

Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 3 της γνώμης

Τροποποίηση 3

Άρθρο 1 της προτεινόμενης οδηγίας

Τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ, νέο άρθρο 2 στοιχείο ιδ)

<p>Άρθρο 2</p> <p>ιδ) «διαλειτουργικό σύστημα»: σύστημα το οποίο συνάπτει συμφωνία με ένα ή περισσότερα συστήματα, η οποία προβλέπει την εξεύρεση αμοιβαίων λύσεων και όχι απλώς το δικαίωμα χρησιμοποίησης των ήδη προσφερόμενων υπηρεσιών,</p>	<p>Άρθρο 2</p> <p>ιδ) «διαλειτουργικό σύστημα»: σύστημα το οποίο συνάπτει συμφωνία με ένα ή περισσότερα συστήματα, κάθε ρύθμιση μεταξύ δύο ή περισσότερων διαχειριστών συστημάτων, η οποία προβλέπει την εξεύρεση αμοιβαίων λύσεων και όχι απλώς το δικαίωμα χρησιμοποίησης των ήδη προσφερόμενων υπηρεσιών,</p>
--	--

Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 5.2 της γνώμης

Τροποποίηση 4

Άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο στ) της προτεινόμενης οδηγίας

Τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ, άρθρο 2 στοιχείο ιε)

<p>ιε) «διαχειριστής συστήματος»: η οντότητα που είναι επιφορτισμένη με την διαχείριση του συστήματος. Ένας διαχειριστής συστήματος μπορεί επίσης να ενεργεί ως διακανονιστής, κεντρικός αντισυμβαλλόμενος ή συμψηφιστικό γραφείο.</p>	<p>ιε) «διαχειριστής συστήματος»: η οντότητα ή, κατά περίπτωση, οι οντότητες που είναι επιφορτισμένες με την διαχείριση του συστήματος. Ένας διαχειριστής συστήματος μπορεί επίσης να ενεργεί ως διακανονιστής, κεντρικός αντισυμβαλλόμενος ή συμψηφιστικό γραφείο.</p>
--	--

Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 6 της γνώμης

Τροποποίηση 5

Άρθρο 1 παράγραφος 3 της προτεινόμενης οδηγίας

Τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ, 3 παράγραφος 1 εδάφιο 2

<p>Όταν, κατ' εξαίρεση, οι εντολές μεταβίβασης εισέρχονται στο σύστημα μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας και εκτελούνται εντός της εργάσιμης ημέρας, όπως ορίζεται από τους κανόνες του συστήματος, κατά τη διάρκεια της οποίας επήλθε η έναρξη της διαδικασίας, είναι νομικά εκτελεστές και αντιτάσσονται έναντι των τρίτων μόνο εάν, μετά το χρονικό σημείο του διακανονισμού, ο διαχειριστής του συστήματος μπορεί να αποδείξει ότι δεν γνώριζε ή ότι δεν όφειλε να γνωρίζει την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας.</p>	<p>Όταν, κατ' εξαίρεση, οι εντολές μεταβίβασης εισέρχονται στο σύστημα μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας και εκτελούνται εντός της εργάσιμης ημέρας, όπως ορίζεται από τους κανόνες του συστήματος, κατά τη διάρκεια της οποίας επήλθε η έναρξη της διαδικασίας, είναι νομικά εκτελεστές και αντιτάσσονται έναντι των τρίτων μόνο εάν, μετά το χρονικό σημείο του διακανονισμού, ο οικείος διαχειριστής του συστήματος μπορεί να αποδείξει ότι δεν γνώριζε ή ότι δεν όφειλε να γνωρίζει την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας.</p>
---	--

Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 6 της γνώμης

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽²⁾
Τροποποίηση 6	
Άρθρο 1 της προτεινόμενης οδηγίας	
Τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ, νέο άρθρο 3 παράγραφος 4	
<p>Άρθρο 3</p> <p>4. Στην περίπτωση διαλειτουργικών συστημάτων, κάθε σύστημα καθορίζει τους δικούς του κανόνες όσον αφορά το χρονικό σημείο εισόδου στο σύστημά του. Οι κανόνες ενός συστήματος όσον αφορά το χρονικό σημείο εισόδου δεν πρέπει να επηρεάζονται από οποιουδήποτε κανόνες των άλλων συστημάτων με τα οποία είναι διαλειτουργικό.</p>	<p>Άρθρο 3</p> <p>4. Στην περίπτωση διαλειτουργικών ρυθμίσεων, κάθε σύστημα καθορίζει στους δικούς του κανόνες όσον αφορά το χρονικό σημείο εισόδου στο σύστημά του, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται, στο βαθμό που είναι δυνατόν, ότι οι κανόνες όλων των συστημάτων που συμμετέχουν στη διαλειτουργική ρύθμιση είναι συντονισμένοι ως προς αυτό.</p> <p>Οι κανόνες ενός συστήματος όσον αφορά το χρονικό σημείο εισόδου δεν πρέπει να επηρεάζονται από οποιουδήποτε κανόνες των άλλων συστημάτων με τα οποία είναι διαλειτουργικό, εκτός εάν αυτό προβλέπεται ρητώς στους κανόνες των εμπλεκόμενων συστημάτων.</p>
<i>Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 5.1 της γνώμης</i>	
Τροποποίηση 7	
Άρθρο 1 της προτεινόμενης οδηγίας	
Τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ, άρθρο 5	
<p>Άρθρο 5</p> <p>Η εντολή μεταβίβασης δεν ανακαλείται ούτε από συμμετέχοντα στο σύστημα ούτε από τρίτον, μετά τη χρονική στιγμή που ορίζουν οι κανόνες του συστήματος.</p> <p>Στην περίπτωση διαλειτουργικών συστημάτων, κάθε σύστημα καθορίζει τους δικούς του κανόνες όσον αφορά το χρονικό σημείο ανάκλησης στο σύστημά του. Οι κανόνες ενός συστήματος όσον αφορά το χρονικό σημείο ανάκλησης δεν επηρεάζονται από οποιουδήποτε κανόνες των άλλων συστημάτων με τα οποία είναι διαλειτουργικό.</p>	<p>Άρθρο 5</p> <p>Η εντολή μεταβίβασης δεν ανακαλείται ούτε από συμμετέχοντα στο σύστημα ούτε από τρίτον, μετά τη χρονική στιγμή που ορίζουν οι κανόνες του συστήματος.</p> <p>Στην περίπτωση διαλειτουργικών ρυθμίσεων, κάθε σύστημα καθορίζει στους δικούς του κανόνες όσον αφορά το χρονικό σημείο του ανέκκλητου των εντολών, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται, στο βαθμό που είναι δυνατόν, ότι οι κανόνες όλων των συστημάτων που συμμετέχουν στη διαλειτουργική ρύθμιση είναι συντονισμένοι ως προς αυτό.</p> <p>Οι κανόνες ενός συστήματος όσον αφορά το χρονικό σημείο ανάκλησης του ανέκκλητου των εντολών δεν επηρεάζονται από οποιουδήποτε κανόνες των άλλων συστημάτων με τα οποία είναι διαλειτουργικό, εκτός εάν αυτό προβλέπεται ρητώς στους κανόνες των εμπλεκόμενων συστημάτων.</p>
<i>Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 5.1 της γνώμης</i>	
Τροποποίηση 8	
Άρθρο 1 της προτεινόμενης οδηγίας	
Τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ, άρθρο 9 παράγραφος 1	
<p>Άρθρο 9</p> <p>1. Τα δικαιώματα ενός συστήματος ή ενός συμμετέχοντος επί της ασφάλειας που παρασχέθηκε στο πλαίσιο ενός συστήματος, και τα δικαιώματα των κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας επί της ασφάλειας που τους παρασχέθηκε, δεν θίγονται από τη διαδικασία αφερεγγυότητας κατά του συμμετέχοντος ή του αντισυμβαλλόμενου κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που έχει παράσχει την ασφάλεια. Αυτή η ασφάλεια είναι δυνατόν να ρευστοποιηθεί προς ικανοποίηση αυτών των δικαιωμάτων.</p>	<p>Άρθρο 9</p> <p>1. Τα δικαιώματα ενός διαχειριστή συστήματος ή ενός συμμετέχοντος επί της ασφάλειας που παρασχέθηκε στο πλαίσιο ενός συστήματος, και τα δικαιώματα των κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας επί της ασφάλειας που τους παρασχέθηκε, δεν θίγονται από τη διαδικασία αφερεγγυότητας κατά του συμμετέχοντος ή του αντισυμβαλλόμενου κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή κατά οποιουδήποτε τρίτου, όπως, μεταξύ άλλων, των συνδεδεμένων επιχειρήσεων του εν λόγω συμμετέχοντος ή αντισυμβαλλόμενου, που έχει παράσχει την ασφάλεια. Αυτή η ασφάλεια είναι δυνατόν να ρευστοποιηθεί προς ικανοποίηση αυτών των δικαιωμάτων.</p>
<i>Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 2 της γνώμης</i>	

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽²⁾
Τροποποίηση 9	
Άρθρο 1 της προτεινόμενης οδηγίας Τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ, άρθρο 10	
<p>Άρθρο 10</p> <p>Τα κράτη μέλη κατονομάζουν τα συστήματα και τους αντίστοιχους διαχειριστές των συστημάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα κοινοποιούν στην Επιτροπή και ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις αρχές που έχουν επιλέξει σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2.</p> <p>Ο διαχειριστής του συστήματος γνωστοποιεί στο κράτος μέλος του οποίου το δικαίωμα εφαρμόζεται τους συμμετέχοντες στο σύστημα, τους τυχόν έμμεσους συμμετέχοντες, καθώς και κάθε αλλαγή τους.</p>	<p>Άρθρο 10</p> <p>Τα κράτη μέλη ή η ΕΚΤ, στην περίπτωση που ένα σύστημα θεωρείται με νομική της πράξη, κατονομάζουν τα συστήματα και τους αντίστοιχους διαχειριστές των συστημάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα κοινοποιούν στην Επιτροπή και ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις αρχές που έχουν επιλέξει σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2.</p> <p>Ο διαχειριστής του συστήματος γνωστοποιεί στο κράτος μέλος του οποίου το δικαίωμα εφαρμόζεται τους συμμετέχοντες στο σύστημα, τους τυχόν έμμεσους συμμετέχοντες, καθώς και κάθε αλλαγή τους.</p> <p>Εκτός από τη γνωστοποίηση που καθορίζεται στο δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στους διαχειριστές συστημάτων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία τους υποχρεώσεις εποπτείας ή έγκρισης. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζεται ότι οι αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών όσον αφορά την επίβλεψη δεν θίγονται.</p> <p>Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να απαιτήσει από ένα όργανο να ενημερωθεί για τα συστήματα στα οποία συμμετέχει το τελευταίο, καθώς και για τους βασικούς κανόνες που διέπουν τη λειτουργία των εν λόγω συστημάτων.</p>
<i>Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 6 της γνώμης</i>	
Τροποποίηση 10	
Τροποποίηση της οδηγίας 2002/47/ΕΚ, άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ)	
<p>Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ)</p> <p>γ) «συμφωνία εγγυοδοσίας με παροχή χρηματοοικονομικής ασφάλειας»: η συμφωνία βάσει της οποίας ο ασφαλειοδότης παρέχει χρηματοοικονομική ασφάλεια ως εγγύηση στον ασφαλειολήπτη, ή υπέρ αυτού, ενώ η κυριότητα της χρηματοοικονομικής ασφάλειας παραμένει στον ασφαλειοδότη κατά τη σύσταση του δικαιώματος ασφάλειας·</p>	<p>Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ)</p> <p>γ) «συμφωνία εγγυοδοσίας με παροχή χρηματοοικονομικής ασφάλειας»: η συμφωνία βάσει της οποίας ο ασφαλειοδότης παρέχει χρηματοοικονομική ασφάλεια ως εγγύηση στον ασφαλειολήπτη, ή υπέρ αυτού, ενώ η κυριότητα της χρηματοοικονομικής ασφάλειας ή το πλήρες δικαίωμα επ' αυτής παραμένει στον ασφαλειοδότη κατά τη σύσταση του δικαιώματος ασφάλειας·</p>
<i>Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 9 της γνώμης</i>	
Τροποποίηση 11	
Τροποποίηση της οδηγίας 2002/47/ΕΚ, άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ε)	
<p>Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ε)</p> <p>ε) «χρηματοπιστωτικά μέσα»: οι συμμετοχές σε εταιρείες και άλλοι τίτλοι που ισοδυναμούν με συμμετοχές σε εταιρείες και ομόλογα και άλλα είδη χρεωστικών μέσων, εφόσον αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην κεφαλαιαγορά, και οποιοδήποτε άλλοι τίτλοι συνήθως διαπραγματευόμενοι οι οποίοι παρέχουν το δικαίωμα απόκτησης μετοχών, ομολογιών ή άλλου είδους κινητών αξιών με εγγραφή, αγορά ή ανταλλαγή ή οι οποίοι συνεπάγονται διακανονισμό τοις μετρητοίς (εξαιρουμένων των μέσων πληρωμής), περιλαμβανομένων των μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, των μέσων χρηματαγοράς και των αξιώσεων ή των άμεσων ή έμμεσων δικαιωμάτων επί των ανωτέρω στοιχείων·</p>	<p>Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο ε)</p> <p>ε) «χρηματοπιστωτικά μέσα»: οι συμμετοχές σε εταιρείες και άλλοι τίτλοι που ισοδυναμούν με συμμετοχές σε εταιρείες και ομόλογα και άλλα είδη χρεωστικών μέσων, εφόσον αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην κεφαλαιαγορά, και οποιοδήποτε άλλοι τίτλοι συνήθως διαπραγματευόμενοι οι οποίοι παρέχουν το δικαίωμα απόκτησης μετοχών, ομολογιών ή άλλου είδους κινητών αξιών με εγγραφή, αγορά ή ανταλλαγή ή οι οποίοι συνεπάγονται διακανονισμό τοις μετρητοίς (εξαιρουμένων των μέσων πληρωμής), περιλαμβανομένων των μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, των μέσων χρηματαγοράς και των αξιώσεων ή των άμεσων ή έμμεσων δικαιωμάτων επί των ανωτέρω στοιχείων, καθώς και οι πιστωτικές απαιτήσεις στο μέτρο που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία·</p>
<i>Αιτιολογική βάση — Βλέπε παράγραφο 9 της γνώμης</i>	

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις που προτείνει η ΕΚΤ ⁽²⁾
Τροποποίηση 12	
Άρθρο 2 παράγραφος 3 της προτεινόμενης οδηγίας	
Τροποποίηση της οδηγίας 2002/47/ΕΚ, άρθρο 3	
<p>Άρθρο 3</p> <p>Νέο εδάφιο</p> <p>Στις περιπτώσεις που παρέχονται πιστωτικές απαιτήσεις ως χρηματοοικονομική ασφάλεια, τα κράτη μέλη δεν απαιτούν η σύναψη, η εγκυρότητα ή το αποδεκτό ως αποδεικτικό στοιχείο της παροχής τους ως χρηματοοικονομικής ασφάλειας δυνάμει συμφωνίας παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας να εξαρτώνται από την εκπλήρωση τυπικών πράξεων όπως είναι η καταχώριση ή η ενημέρωση του οφειλέτη της πιστωτικής απαίτησης που παρέχεται ως ασφάλεια.</p>	<p>Άρθρο 3</p> <p>Νέο εδάφιο</p> <p>Στις περιπτώσεις που παρέχονται πιστωτικές απαιτήσεις ως χρηματοοικονομική ασφάλεια, τα κράτη μέλη δεν απαιτούν η σύναψη, η εγκυρότητα ή το αποδεκτό ως αποδεικτικό στοιχείο της παροχής τους ως χρηματοοικονομικής ασφάλειας δυνάμει συμφωνίας παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας να εξαρτώνται από την εκπλήρωση τυπικών πράξεων όπως είναι η καταχώριση, η μεταβίβαση της κατοχής ή η ενημέρωση του οφειλέτη της πιστωτικής απαίτησης που παρέχεται ως ασφάλεια.</p>
<u>Αιτιολογική βάση</u> — Βλέπε παράγραφο 9 της γνώμης	
<p>(¹) Η χρήση διαγράμμισης στο κυρίως κείμενο αφορά τα σημεία του κειμένου, τη διαγραφή των οποίων προτείνει η ΕΚΤ.</p> <p>(²) Οι έντονοι χαρακτήρες στο κυρίως κείμενο αφορούν τα σημεία του κειμένου, την προσθήκη των οποίων προτείνει η ΕΚΤ.</p> <p>(*) Ο συγκεκριμένος όρος θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις όπου στο κείμενο της οδηγίας 98/26/ΕΚ εμφανίζεται ο όρος «τυπική συμφωνία».</p>	